

แบบฟอร์มการเขียนแบบสอบประสบการณ์การเรี ยนรู้ ด้านเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง อาจารย์คน ภูมาลี คณะ ศิลปะและการออกแบบ
2. ชื่อ-สกุล ผู้บันทึก อาจารย์ชินภัทร์ กันตะบุตร คณะ ศิลปะและการออกแบบ
อาจารย์สิริดา ไวยาวัจฉัย คณะ ศิลปะและการออกแบบ

3. บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

ผู้ช่วยคณบดี และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์

4. เรื่องที่จะเล่า

การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาใช้วิชาชีพด้านการออกแบบนิเทศศิลป์สร้างงานออกแบบสื่อสาร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในแก้ปัญหาของสังคมชุมชน เพื่อให้สังคมมีความน่าอยู่ขึ้น

5. บริบทหรือความเป็นมาของเรื่องที่เล่า

ปัจจุบันสังคมโดยรอบมหาวิทยาลัย หรือแม้แต่วัยรุ่นนักศึกษาเองจะพบว่า มีปัญหาสะสมอยู่มากมาย ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการแก้ไข แต่ยังคงลึ้มเลือน และบางปัญหาที่เป็นปัญหาระดับประเทศอีกด้วย จึงกำหนดให้นักศึกษาได้ค้นคว้า และทำความเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้น กระทั่งคิดวิธีแก้ไขปัญหาล่าช้า โดยใช้วิชาชีพ สร้างงานออกแบบนิเทศศิลป์ เช่น การนำเสนอปัญหาทางสังคมต่างๆ ด้วยสื่อรณรงค์ที่น่าสนใจ เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงภัยอันตรายที่เกิดขึ้น และจะได้เฝ้าระวัง หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม อันเป็นเหตุให้ลดปัญหา รวมไปถึงการออกแบบสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ ให้กับโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ในสังคม ทั้งนี้เพื่อให้สังคมมีความน่าอยู่ขึ้น

เครือข่ายมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์สังคม (University Network for Change : UNC) โครงการเสริมสร้างพลังเยาวชน สร้างสรรค์สื่อเพื่อสังคมที่น่าอยู่ ผลงาน 7 กลุ่ม 5 มหาวิทยาลัยได้แก่ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ คณะจิตวิทยาปริชิตาธรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้วยความเชื่อว่า เยาวชนไทยในวัยเรียนหรือ วัยรุ่น ในยุคปัจจุบัน เป็นวัยที่พร้อมจะออกไปเรียนรู้โลกกว้าง ดังนั้น ผู้ใหญ่ต้องเปิด “โอกาส” และ “พื้นที่” การเรียนรู้ให้กับพวกเขาได้เรียนรู้ชีวิตจริงปัญหาจริง และคอยทำหน้าที่เป็น “ครูฝึก” (Coach) ด้วยการตั้งคำถามกระตุ้นคิดกระตุ้นให้สงสัย และการค้นคว้าหาคำตอบ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้กำลังใจและสนับสนุนในบางเรื่องเพื่อให้เมล็ดพันธุ์พลเมืองเหล่านี้เติบโตงอกงามเป็นต้นไม้ใหญ่ที่เข้มแข็ง เป็นพลเมืองตื่นรู้ และเป็นผู้ช่วยแก้ไข หรือบรรเทาปัญหาต่าง 10 เครือข่ายมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์สังคมที่เกิดขึ้นในสังคมให้คลี่คลายหรือสร้างการเปลี่ยนแปลงช่วยสร้างสรรค์สังคมไทยให้น่าอยู่ได้ โครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์สังคม นับเป็นอีกหนึ่งการขับเคลื่อนเพื่อให้นักศึกษา ปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับสังคมใช้ศักยภาพของภาควิชาการ มาสร้างประโยชน์ให้กับสังคมตามแนวทาง “มหาวิทยาลัยรับใช้สังคม” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งแรงขับเคลื่อนที่จะช่วยปฏิรูปการศึกษาของประเทศเกิดผลสำเร็จ

6. วิธีการหรือขั้นตอนที่ทำให้เกิดความสำเ็จ

1. ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม และมองปัญหารอบตัวว่ามีปัญหาใดที่น่าสนใจ โดยให้ใช้การค้นคว้าเชิงลึก และนำปัญหาเหล่านั้นมานำเสนอเพื่อนำหน้าชั้นเรียน
2. ให้นักศึกษาจับฉลากเลือกหัวข้อของเพื่อนกลุ่มอื่น เพื่อนำมาค้นคว้าและผลิตสื่อเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น
3. ให้นักศึกษานำเสนองานค้นคว้าจากหัวข้อที่จับฉลากได้
4. ผลิตสื่อรณรงค์ในรูปแบบต่างๆ ตามที่เหมาะสม
5. นำเสนอผลงานนักศึกษาในรูปแบบนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับรู้ โดยผ่านโครงการมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์สื่อเพื่อสังคมน่าอยู่ อาทิ

สื่อรณรงค์เพื่อการปฏิรูปโครงสร้างการจัดสรรที่ดินในประเทศไทย

ชื่อผลงาน : สื่อรณรงค์เพื่อการปฏิรูปโครงสร้างการจัดสรรที่ดินในประเทศไทย

ประเด็น : ที่ดิน

จัดทำโดย : คณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต

รูปแบบการนำเสนอ

เว็บไซต์ โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์

รายชื่อนิสิต/นักศึกษา

นางสาวณิชา ภิรมย์แก้ว นางสาววรรณวิมล ไยกกล้า นายณัฐพงศ์ จินดาลักษณ์ นายพงศธร คุ่มปลี

นางสาวเมธาวร เจริญพร นายดำริ หล้าคอม **อาจารย์ที่ปรึกษา** อ.ดนุ ภูมาลี

แนวความคิด :

จากข่าวต่างๆ ตามทีวีและหน้าหนังสือพิมพ์ หรือสื่อต่างๆ จะเห็นปัญหาการความเหลื่อมล้ำทางสังคม คุณภาพชีวิตของผู้คนยิ่งถ่าง ความเหลื่อมล้ำก็มากขึ้นเท่านั้น ปัญหาการเอาเปรียบระหว่างคนชั้นสูงคนชั้นกลาง และคนชั้นล่างจึงเกิดขึ้นอย่างชัดเจน โดยอาศัยข้อได้เปรียบทางการเงิน ความรู้ ปัญหาเรื่องโครงสร้างการจัดสรร “ที่ดิน” หรือ “ที่ทำกิน” เป็นปัญหาหนึ่งที่ถูกนำเสนอพูดถึงอยู่บ่อยๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้มักมีอายุอยู่ได้ไม่นาน...ไม่ใช่เพราะถูกแก้ แต่เหตุผลคือคนไทยขี้ลืม...การเลือกทำสื่อหัวข้อนี้เพราะไม่อยากจะให้ทุกคนแค่ “รับรู้” ถึงปัญหา แต่อยากให้ “รู้สึก” ถึงหัวใจของคนที่ถูกกระทำ และพร้อมที่จะช่วยกันแก้ปัญหา

ชมผลงานได้ที่

https://www.scbfoundation.com/publishing.php?project_id=292#publishing/998/9714

Ambient Ads

LANDPHONE

โปรสเทอริโชนา

LANDPHONE

โปสเตอร์โฆษณา

LANDANDPHONE

Poster-Booklet

LANDANDPHONE

ชื่อผลงาน : (IM) PORTFOLIO พอร์ทโฟลิโอข้ามชาติ

ประเด็น : แรงงานและกลุ่มชาติพันธุ์

จัดทำโดย : คณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต

รายชื่อนิสิต/นักศึกษา :

นายธีรพัฒน์ พ่วงเฟื่อง นายพงศธร คุ่มปสี นายธิติววัฒน์ เหล่าวานิชธนรัชต์ นายเอกวิทย์ สมนันและ
นางสาวนิชดา อรัญยกานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษา : อ.ดนุ ภูมาลี

พื้นที่เรียนรู้ : ตลาดไท / ตลาดสี่มุมเมือง (แรงงานเซ็นฝัก) site ก่อสร้าง

แนวความคิด :

นำเสนอเรื่องของแรงงานข้ามชาติและการอยู่ร่วมกันกับคนไทยโดยนำเสนอด้านดีของแรงงานข้ามชาติผ่านผลงานของพวกเขาทาง Social network ให้คนไทยได้เห็นเพื่อเป็นการปรับมุมมองคนไทยให้มองเห็นด้านดีของแรงงานข้ามชาติ

รูปแบบผลงาน : Print Ad / Portfolio

โค้ดคำพูด :

“เข้าไปแคมป์งานเขามามีความรู้สึก็คือเขาเป็นอยู่ลำบากกว่าคนไทยเยอะเพราะเขาต้องการมาบ้านเราเพื่อพึ่งพาอาศัยเรา เราต้องเป็นผู้ช่วยเหลือเขา แล้วผมคิดว่าผมเป็นนักออกแบบ แล้วเราจะออกแบบอะไรละเพื่อช่วยเหลือเขา”

การดำเนินการ

หลังจากได้ฟังข้อมูลจาก workshop ครั้งที่ 1 นักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตเลือกผลิตสื่อสร้างสรรค์ในประเด็นแรงงานข้ามชาติและกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จริงใจทศจริง โดยเน้นความสำคัญตรงประเด็น“ทิจู”ของคนไทยที่มีต่อแรงงานข้ามชาติ เพื่อปรับมุมมองของคนไทยที่มีต่อแรงงานข้ามชาติ อยากให้คนไทยมองว่าคนไทยเองก็มีความต้องการแรงงานต่างดาวเพื่อมาทำงานโดยเฉพาะงานบางอย่างที่คนไทยไม่ทำ จึงอยากให้ทำดีต่อพวกเขาให้พวกเขามีพื้นที่ในสังคมบ้าง

ศึกษาจากสิ่งใกล้ตัว

หลังจากจบกระบวนการ workshop ครั้งที่ 1 นักศึกษามีเป้าหมายในการหาสื่อที่ค่อนข้างชัดเจนคือ การลดทิวทัศน์ของคนไทยที่มีต่อ แรงงานข้ามชาติ ในการลงพื้นที่นั้นนักศึกษาเลือกลงพื้นที่ด้วยตนเอง โดยเลือกพื้นที่ใกล้มหาวิทยาลัยที่มีแรงงานข้ามชาติจำนวนมาก เช่น ตลาดสี่มุมเมือง ไซต์งานก่อสร้างขนาดใหญ่ โดยมีความตั้งใจจะถ่ายวีดีทัศน์ความเป็นอยู่ของแรงงานข้ามชาติ และสัมภาษณ์ถึงความรู้สึกของพวกเขาที่มีต่อประเทศไทย

ความท้าทาย

การลงพื้นที่ครั้งนี้ทำให้นักศึกษาพบความท้าทายในเรื่องของการ เก็บข้อมูลเชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแรงงานข้ามชาติ เนื่องจาก แรงงานข้ามชาติอยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถพูดความรู้สึกจริงๆต่อหัวหน้าฯ จ้างนายหรือหัวหน้าคนงานได้ ดังนั้นแม้ว่านักศึกษาจะพบตัวแรงงานข้ามชาติ และนายจ้างอนุญาตให้สัมภาษณ์แต่กลับส่งคนมาเฝ้าดูการสัมภาษณ์อยู่ใกล้ๆ ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าแรงงานต้องการพูดอะไรบ้างแต่ไม่สามารถพูดได้

บทบาทของอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์ควรใช้วิธีปล่อยให้นักศึกษาคิดเองว่าจะลงพื้นที่ไหน โดยให้ข้อคิดแก่นักศึกษาในการลงพื้นที่ว่า ให้ลองดูว่าจะลงพื้นที่ไหนที่จะไม่เป็นการเสียเวลา ไม่เป็นการซึ่งจ้างจับตักแตง ให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลว่ามี Case study ดีๆ ที่ไหนบ้าง เอาสิ่งที่ใกล้ตัวเราไว้ก่อน สิ่งแรกที่อาจารย์เตือนนักศึกษาคือ “ในฐานะที่เราเป็นผู้รับสื่ออย่างเดียวในตอนแรก อย่าเพิ่งเชื่อทุกอย่างที่เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้ยินมา ให้ลองพิสูจน์ว่า จริงๆ แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นไปในรูปแบบไหน ค้นหาและเปรียบเทียบ กับสิ่งที่ไปประสบจริงในการลงพื้นที่

ทอวต์โฟลิโด
สะสมผลงาน

นาย อิม เมง
ลูกจ้างร้านอาหาร
ชาวกัมพูชา

“ กรรณา

รับชม

เค้าทำงาน

ในเมืองไทย

ด้วยนะครับ ”

27

ภาพ: สหภาพแรงงาน กัมพูชา

https://www.scbfoundation.com/publishing.php?project_id=292#publishing/998/11863

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เครือข่ายมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์สังคม (University Network for Change : UNC)

ชมวิดีโอแนะนำผลงานของโครงการนี้ทั้งหมดได้ที่ www.youtube.com/playlist?list=PLAfzXlqohnVzWDMlji7sqbf9emN-5G7LX

7. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

การให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักศึกษา เช่น แหล่งข่าว NGO แหล่งข้อมูลเบื้องต้น เพื่อจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง การคัดเลือกแหล่งข่าว

8. ผู้ที่มีส่วนร่วมทำให้เกิดความสำเร็จ และบทบาทของบุคคลนั้น

1. หัวหน้าสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณบดีคณะศิลปะและการออกแบบ
รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
2. นักศึกษาในชั้นเรียน
3. มูลนิธิสยามกัมมาจล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

9. อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน และแนวทางแก้ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าว

ผู้เรียนต้องใช้เวลานอกห้องเรียนในการทำกิจกรรมนี้ซึ่งถ้าผู้เรียนไม่สามารถแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมนี้ได้จะทำให้เกิดปัญหากับตัวนักศึกษาเอง รวมถึงปัญหาด้านงบประมาณเพราะบางปัญหาจะต้องค้นคว้าเก็บข้อมูลโดยการลงพื้นที่ซึ่งบางพื้นที่อยู่ต่างจังหวัด

10. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นคือ

นักศึกษาได้ใช้ความสามารถในวิชาชีพ ช่วยสร้างสรรค์สังคมชุมชนให้น่าอยู่ นักศึกษาได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงต่างๆเกี่ยวกับปัญหาสังคมชุมชน และได้ฝึกคิดหาต้นเหตุเพื่อแก้ปัญหา

11. การเรียนรู้ของผู้เล่าเรื่องจากประสบการณ์ความสำเร็จดังกล่าว

ได้ความรู้ด้านการพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนการสอน

12. สมรรถนะ (ความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติ) ของผู้เล่าเรื่อง

เกิดความเข้าใจและความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เกิดเครือข่ายให้ประโยชน์กับสังคมและชุมชน

13. ผลงานเชิงประจักษ์ของผู้เล่าเรื่อง คือ

ผลงานในรูปแบบนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับรู้ โดยผ่านโครงการมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์สื่อเพื่อสังคมน่าอยู่ ด้วยสื่อรณรงค์เพื่อการปฏิรูปโครงสร้างการจัดสรรที่ดินในประเทศไทย สื่อรณรงค์ (IM) PORTFOLIO พอร์ทโฟลิโอข้ามชาติ ประเด็นแรงงานและกลุ่มชาติพันธุ์นำเสนอเรื่องของแรงงานข้ามชาติและการอยู่ร่วมกันกับคนไทย โดยนำเสนอด้านดีของแรงงานข้ามชาติผ่านผลงานของพวกเขาทาง Social network ให้คนไทยได้เห็นเพื่อเป็นการับมุมมองคนไทยให้มองเห็นด้านดีของแรงงานข้ามชาติ